

18 jaar, €n dan?

Alles wat je moet regelen én weten!

Jongeren Informatie Punt

📞 06 44 13 22 70

✉ jip@stichting-pulse.nl

🌐 www.stichting-pulse.nl

📷 [jipijsselsteinlopik](https://www.instagram.com/jipijsselsteinlopik)

**INCLUSIEF
CHECKLIST!**

Inhoud

 18, en dan?	4
 Rijbewijs	5
 DigiD	6
 Verzekeringen afsluiten	7
Zorgverzekering	
Aansprakelijkheidsverzekering	
Inboedelverzekering	
Overige verzekeringen	
 Geldzaken	11
Geld verdienen - (bij)baan	
Toeslagen	
Belastingaangifte inkomstenbelasting	
Verstandig met geld	
Schulden	
 Wonen - op kamers gaan	20
Kamer zoeken - 11 tips	
Kosten op kamers gaan	
 School & studie	24
DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	
Tegemoetkoming scholieren	
Studiefinanciering	
Studeren met een beperking	
Studievertraging (door bijzondere omstandigheden)	
 Stemrecht	30
 Donorregister	31
 Checklist	32
 Hulp in jouw omgeving	34

18, en dan?

Voor je het weet is het zover: je bent jarig en je wordt 18 jaar! Dit is niet zomaar een leeftijd, want vanaf dan ben je opeens officieel volwassen en dat betekent dat er een paar dingen voor je gaan veranderen.

Je krijgt bijvoorbeeld meer rechten; je mag stemmen, autorijden, donor worden en alcohol kopen, maar je krijgt er ook wat plichten en verantwoordelijkheden bij. Denk maar eens aan het afsluiten van een zorgverzekering, het regelen van studiefinanciering en het aanvragen van toeslagen bij de Belastingdienst.

Om je op weg te helpen, hebben we dit boekje voor je gemaakt met alle belangrijke zaken die je moet weten en regelen! Achterin vind je ook een checklist, zo weet je zeker dat je niets vergeet! Veel succes!

Team JIP & Jongerenwerk

IJsselstein, 2024

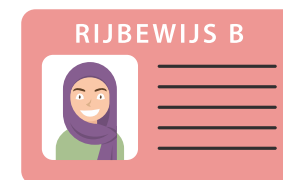
Rijbewijs

Autorijlessen & rijbewijs B

Vanaf 16,5 jaar mag je autorijlessen gaan volgen. Vanaf 17 jaar mag je praktijkexamen doen bij het CBR om je rijbewijs B te halen. Onder de 18 jaar mag je alleen autorijden met een begeleider naast je die een begeleidingspas heeft. Vanaf je 18^e jaar mag je alleen autorijden.

Schakelauto of automaat

Als je ervoor kiest om rijlessen te volgen in een schakelauto, dan krijg je na je rijexamen je rijbewijs B. Met dit rijbewijs mag je ook in een automaat rijden. Als je rijlessen volgt in een automaat, dan krijg je een rijbewijs B met code 78. Deze code betekent dat je met dit rijbewijs alléén in een automaat mag rijden.

Beginnersrijbewijs

De eerste vijf jaar dat jij je rijbewijs hebt (voor 17 jarigen is dat zeven jaar) val je onder de regels van een beginnersrijbewijs en heb je twee punten. Wanneer je in die periode een verkeersdelict pleegt, raak je een punt kwijt. Ook bij het gebruik van alcohol zijn de regels strenger voor een beginnende autorijder (0,2 ‰ i.p.v. 0,5 ‰). Als je twee punten kwijt bent, ben je ook je rijbewijs kwijt.

Puntenrijbewijs

Het puntenrijbewijs geldt voor iedereen met een rijbewijs en houdt in dat als je binnen vijf jaar twee keer wordt veroordeeld voor rijden onder invloed, je rijbewijs ongeldig wordt verklaard. Na de periode van de rijontzegging, moet je opnieuw rijexamen doen om je rijbewijs te halen.

Meer weten over alles rondom autorijden ?

- www.cbr.nl
- www.2todrive.nl
- www.rijksoverheid.nl → zoek op rijbewijs

DigiD

DigiD is de afkorting van digitale identiteit. Het is een beveiligde manier om in te loggen op websites van de overheid maar, ook van ziekenhuizen of opleidingen. Je DigiD is eigenlijk een digitale ID-kaart of paspoort. Je gebruikt hem om inkomstenbelasting te doen, maar ook om vanaf je 18de toeslagen aan te kunnen vragen bij de Belastingdienst (zie pagina 14).

Hoe vraag ik mijn DigiD aan?

Vraag eerst aan je ouder(s)/verzorger(s) of je al een DigiD hebt, het kan namelijk zijn dat zij die al voor jou hebben aangemaakt vóór je 14de jaar. Als je nog geen DigiD hebt, ga dan naar www.digid.nl en vraag hem aan. Je DigiD bestaat uit een gebruikersnaam en wachtwoord, die je allebei zelf kiest en moet opslaan.

DigiD app

De DigiD app is de makkelijkste manier om veilig in te loggen in jouw DigiD-omgeving. Je kunt deze app downloaden op je smartphone via de App Store. In plaats van een wachtwoord, kun je een pincode kiezen om mee in te loggen. Zo heb je jouw DigiD altijd op zak!

Jouw DigiD gebruikersnaam en wachtwoord zijn *privé*. Hou deze gegevens geheim en geef ze nooit aan een ander!

Berichtenbox app

Met de Berichtenbox app kun je jouw digitale post van de overheid makkelijk (terug)lezen op je smartphone. Bijvoorbeeld brieven van de Belastingdienst, de gemeente, een herinnering van jouw paspoortverlenging, herinnering voor je APK-keuring van je scooter of auto, etc. Het inloggen gaat via de DigiD app.

Verzekeringen afsluiten

Je kunt je in Nederland voor heel veel dingen verzekeren. Sommige verzekeringen zijn verplicht (zorgverzekering), anderen zijn niet verplicht maar wel handig. Vraag aan je ouder(s)/verzorger(s) hoe je tot nu toe verzekerd was/bent. Bij sommige verzekeringen val je misschien nog onder de polis van je ouder(s)/verzorger(s).

☞ Zorgverzekering (verplicht!)

In Nederland ben je verplicht om een zorgverzekering te hebben. Tot je 18^e ben je gratis meeverzekerd bij je ouder(s)/verzorger(s). Vanaf je 18^e ben jij hier zelf verantwoordelijk voor, ook als je nog thuis woont.

Het kiezen van een zorgverzekering kan een klusje zijn. Er zijn veel verschillende aanbieders en binnen elke zorgverzekering heb je ook nog aanvullende verzekeringen of pakketten. Neem de tijd om uit te zoeken welke verzekering en aanvullende verzekeringen het beste bij jou passen. Zo betaal je niet teveel en weet je zeker dat je een goede keuze hebt gemaakt.

Basisverzekering (verplicht)

De basisverzekering is voor iedereen verplicht en de overheid bepaalt wat er in zit. Het basispakket dekt onder andere de kosten voor een bezoek aan de huisarts, het ziekenhuis, de psychiater en de apotheek. Wil je weten wat er precies in de basisverzekering zit? Ga dan naar → www.rijksoverheid.nl → Familie, zorg en gezondheid → zorgverzekering.

Aanvullende verzekering (niet verplicht)

Je bepaalt zelf of je een aanvullende verzekering nodig hebt voor zorg die niet onder de basisverzekering valt. Ga ook na of de extra kosten per maand van de aanvullende verzekering, opwegen tegen de vergoeding die je krijgt. Wil je jezelf aanvullend verzekeren, vergelijk dan de aanvullende verzekeringen van verschillende zorgverzekeraars.

Eigen risico

Iedereen in Nederland heeft een eigen risico. In 2024 is het minimale eigen risico €385,- per jaar. Als je zorg nodig hebt, dan moet je dus de eerste €385,- zelf betalen. Alles boven de €385,- wordt vervolgens vergoed door jouw zorgverzekering. Er zijn een paar dingen die niet onder je eigen risico vallen: je betaalt niets voor een bezoek aan de huisarts of zorg die onder de aanvullende verzekering valt.

Zet aan het begin van het jaar €385,- of elke maand €32 apart, zo kun je jouw eigen risico betalen wanneer dit nodig is.

Vrijwillig eigen risico

Je kan er voor kiezen om je eigen risico te verhogen tot maximaal €885,-. Dan betaal je elke maand minder premie (geld) voor je basisverzekering, maar dan wordt je eigen risico dus groter. Stel er overkomt jou iets, dan zul je de eerste €885,- zelf moeten betalen. Als je hiervoor kiest, moet je dus wel voldoende spaargeld hebben.

Hulp nodig?

Voor vragen over het afsluiten van je zorgverzekering kun je gratis terecht bij de Zorgverzekeringslijn.

☎ 0800 - 64 64 644

🌐 www.zorgverzekeringslijn.nl

Regel in 7 stappen je zorgverzekering

- 1 Hou je DigiD, burgerservicenummer, bankrekeningnummer en geldig woonadres bij de hand.
- 2 Bedenk welke zorg je nodig hebt. Heb je dit jaar bijv. een bril, fysio of tandarts behandeling nodig? Ben je zwanger of heb je een kinderwens?
- 3 Ga naar een vergelijkingswebsite om te kijken welke verzekering het beste bij jou past. Bijvoorbeeld: Independer of Zorgwijzer.
- 4 Kies een pakket dat bij jou past. Een basisverzekering + eventueel een aanvullend pakket.
- 5 Bepaal je eigen risico.
- 6 Vraag de zorgverzekering aan. Was je al verzekerd maar stap je over? Dan wordt je oude zorgverzekering automatisch opgezegd.
- 7 Check of je recht hebt op zorgtoeslag. Lees hier meer over op pagina 14.

Let op!

Zorg dat je jouw zorgverzekering hebt geregeld, anders kun je een boete krijgen!

👉 Aansprakelijkheidsverzekering (niet verplicht)

De AVP-verzekering (aansprakelijkheidsverzekering particulieren) dekt de schade die jij per ongeluk veroorzaakt bij of aan een ander, zowel materiële schade als lichamelijk letsel. De kosten kunnen aardig oplopen, daarom is het verstandig om je daartegen te verzekeren.

👉 Inboedelverzekering (niet verplicht)

Als je op jezelf gaat wonen is het verstandig om je inboedel te verzekeren. Dit kan al voor een paar euro per maand. De optelsom van de waarde van jouw spullen kan best groot zijn. Denk aan je tv, laptop, bank, vloer, bed, kleding etc. Je kunt deze spullen verzekeren tegen brand, diefstal, waterschade en storm.

Ben je student? Check dan de speciale studenten inboedelverzekeringen, deze zijn vaak voordeliger.

👉 Overige verzekeringen

Er zijn nog een aantal verzekeringen die ook handig kunnen zijn. Als je bijvoorbeeld op vakantie gaat of met jouw vrienden naar een festival in België, dan is een **reisverzekering** goed om te hebben. Heb je een brommer, auto of motor dan is een **WA-verzekering verplicht**. Sommige mensen vinden een **uitvaartverzekering** belangrijk en heb je bijvoorbeeld een vervelende huurbaas dan is een **rechtbijstandverzekering** goed om te overwegen. Beslis zelf welke verzekeringen belangrijk zijn voor jou.

Geldzaken

Wanneer je 18 jaar wordt, is het belangrijk om je geldzaken op orde te hebben. Je gaat namelijk langzaam steeds meer vaste lasten krijgen. Daarom is het verstandig om te weten hoeveel geld er binnen komt en hoeveel geld er uit gaat. In dit hoofdstuk lees je meer over geld verdienen, solliciteren, toeslagen aanvragen, sparen en inkomstenbelasting.

👉 Geld verdienen - (bij)baan

Werk zoeken

Het zoeken naar een (bij)baan begint bij bedenken wat bij je past, wat je leuk vindt en wat je graag zou willen doen. Bedenk of je liever; in een rustige of een dynamische omgeving werkt; met veel collega's of liever in een klein team; of je graag buiten in beweging bent of liever binnen; werk je liever met je handen of met je hoofd etc. Als je dat op een rijtje hebt kun je beter een branche/sector kiezen waarin je gaat solliciteren.

Werksectoren op een rijtje:

- Agrarisch en groen
- Autobranche
- Beveiliging
- Bouw
- Cultuur, sport & recreatie
- Detailhandel (winkels)
- Administratie
- Horeca
- ICT
- Klantcontact
- Onderwijs
- Financiële dienstverlening
- Overheid
- Schoonmaak
- Sociaal werk
- Kinderopvang of oppaswerk
- Transport en logistiek
- Zorg

Vacaturebanken

Om erachter te komen of er vacatures zijn in de branche waar jij wilt werken, kun je zoeken in online vacaturebanken. Voorbeelden zijn www.indeed.nl en www.studentjob.nl. Je kunt je op deze websites gratis aanmelden, zoeken naar vacatures en vaak ook meteen via de website solliciteren.

Loop eens binnen

Loop eens bij een winkel of een bedrijf binnen en vraag of ze nog op zoek zijn naar nieuwe werknemers. Misschien is de manager aanwezig en heb je meteen een leuk gesprek! Een gezicht blijft beter hangen dan een brief.

Uitzendbureau

Een uitzendbureau is een bemiddelingsbureau om werkgevers en werkzoekenden aan elkaar te koppelen. Je kunt je (online) gratis inschrijven en solliciteren op openstaande vacatures. Wil je graag dat iemand van het uitzendbureau samen met jou op zoek gaat naar werk? Bel ze dan en maak kennis.

Sollicitatiebrief schrijven

Bij het schrijven van een sollicitatiebrief beschrijf je wie jij bent, welke ervaringen je hebt en waarom je naar een bepaalde functie binnen het bedrijf solliciteert. Je vertelt daarbij waarom jij de geschikte persoon bent voor de functie. Met je brief stuur je ook altijd je CV mee.

Kun je wel wat hulp gebruiken? Het JIP helpt je graag op weg met je CV en/of sollicitatiebrief!

CV maken

In je CV zijn jouw persoonsgegevens te vinden, je (afgeronde) school/studie(s), je eventuele werkervaring, interesses en kwaliteiten. Maak je CV niet te lang, het liefst maximaal 1 a 2 A4'tjes. Zo kan jouw toekomstige werkgever in één oogopslag zien of jullie een goede match zijn.

Hieronder een **checklist** met punten die je sowieso in je CV moet laten terugkomen:

- ✓ Persoonsgegevens en een korte intro over jezelf.
- ✓ Opleidingen die je volgt of hebt afgerond.
- ✓ Werkervaring en stages.
- ✓ Eventuele cursussen en trainingen.
- ✓ Relevante eigenschappen en vaardigheden.
- ✓ Hobby's en interesses.

Sollicitatiegesprek

Als je eenmaal een vacature gevonden hebt en je hebt gesolliciteerd, dan kun je gevraagd worden om op gesprek te komen. Tijdens een sollicitatiegesprek laat je jezelf van je beste kant zien. Zorg voor een goede voorbereiding zodat je genoeg weet over het bedrijf én dat je er verzorgd uitziet. Dit draagt bij aan een goede indruk en op een grotere kans om aangenomen te worden voor de baan.

👉 Toeslagen

Een toeslag is een tegemoetkoming (in de vorm van geld) van de overheid als je niet genoeg inkomen hebt. Vanaf je 18e jaar kun je toeslagen aanvragen bij de Belastingdienst.

Zorgtoeslag & huurtoeslag

De overheid biedt een maandelijkse vergoeding aan in de vorm van zorgtoeslag en huurtoeslag voor mensen die daar recht op hebben. Om in aanmerking te komen voor (één van) deze twee toeslagen moet je aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Voorwaarden zorgtoeslag

- ✔️ Jij bent 18 jaar of ouder.
- ✔️ Jij hebt een Nederlandse nationaliteit of geldige verblijfsvergunning.
- ✔️ Je hebt een Nederlandse zorgverzekering.
- ✔️ Je inkomen ligt onder de (gezamenlijke) inkomensgrens.
- ✔️ Je (gezamenlijke) vermogen is niet te hoog.

Voorwaarden huurtoeslag

- ✔️ Jij bent 18 jaar of ouder.
- ✔️ Jij hebt een Nederlandse nationaliteit of geldige verblijfsvergunning.
- ✔️ Je huurt een woning in Nederland en staat ingeschreven op dit adres bij de gemeente.
- ✔️ Je (gezamenlijke) inkomen en vermogen is niet te hoog.
- ✔️ Jij huurt een zelfstandige woonruimte. Dit houdt in:
  - een eigen woon/slaapkamer
  - een eigen keuken met gootsteen en kooktoestel
  - een eigen wc
  - een eigen toegangsdeur

Als je de wc of keuken deelt, dan is het geen zelfstandige woning.

Toeslagen aanvragen

Toeslagen kun je gemakkelijk aanvragen via www.belastingdienst.nl/toeslagen, het kan binnen een kwartiertje geregeld zijn. Zorg dat je jouw DigiD en de volgende gegevens bij de hand hebt:

✔️ zorgtoeslag   ✔️ huurtoeslag

- ✔️ ✔️ Naam en adres, en eventueel die van je toeslagpartner en/of medebewoner.
- ✔️ ✔️ Burgerservicenummer (BSN), en eventueel die van je toeslagpartner en/of medebewoner.
- ✔️ ✔️ Bankrekeningnummer.
- ✔️ ✔️ Inschatting van je inkomen, en eventueel die van je toeslagpartner en/of medebewoner.
- ✔️ Gegevens huurwoning.
- ✔️ Kopie huurcontract.

Als je zorgtoeslag of huurtoeslag hebt aangevraagd, duurt het nog een maand voordat je daadwerkelijk iets ontvangt, hou hier rekening mee. Het bedrag waar je recht op hebt kan verschillen, dit heeft namelijk te maken met je inkomen: hoe hoger je inkomen, hoe lager je toeslag.

Let op! Zorg dat je de gegevens zorgvuldig en naar waarheid invult. Wanneer je niet de juiste gegevens verstrekt, is er een kans dat je aan het einde van het jaar geld terug moet betalen.

Toeslagen stopzetten – aanpassen

Verandert er iets in je situatie gedurende het jaar? Vergeet dit dan niet zelf online door te geven aan de Belastingdienst. Die veranderingen kunnen namelijk invloed hebben op de hoogte van je toeslag. Misschien heb je recht op meer of minder, of helemaal geen toeslag meer. Geld dat je onterecht hebt gekregen, moet je altijd terugbetalen.

Deze veranderingen kunnen invloed hebben op de hoogte van je toeslagen:

- Een nieuwe (bij)baan
- Je inkomen verandert (minder/meer verdienen)
- Verhuizing
- Starten/stoppen met een opleiding
- Trouwen/samenwonen
- Het krijgen van een kind

➔ Belastingaangifte inkomstenbelasting

Wanneer je in loondienst werkt, betaal je loonbelasting. Deze belasting wordt automatisch ingehouden op je salaris. Het kan zijn dat er te veel of te weinig belasting is ingehouden (bij jongeren is dit meestal te veel). De controle op jouw betaalde belasting wordt één keer per jaar uitgevoerd en definitief vastgesteld nadat je jouw aangifte inkomstenbelasting hebt gedaan. Je kunt met terugwerkende kracht nog over de afgelopen vijf jaar aangifte doen.

Aangifte doen

Aangifte inkomstenbelasting doe je bij de Belastingdienst tussen 1 maart en 1 april met je DigiD. Na het invullen krijg je voor 1 juli definitief te horen hoeveel geld je terug krijgt of nog moet betalen. Aangifte doen kan heel gemakkelijk via de Belastingdienst website of via de app 'Aangifte Inkomstenbelasting'. Een groot gedeelte van de informatie is vaak al voor je ingevuld.

Gegevens controleren

Controleer altijd alle gegevens en pas fouten aan! Vergelijk de automatisch ingevulde inkomsten door de Belastingdienst met je jaaropgaven. Een jaaropgave krijg je aan het begin van het jaar van je werkgever. Als je verschillende werkgevers hebt gehad in 1 jaar, krijg je meerdere jaaropgaven. Komen de gegevens van de aangifte en de jaaropgave niet overeen? Dan krijg je misschien teveel of te weinig geld terug. Teveel teruggekregen geld moet je altijd terugbetalen.

➔ Verstandig met geld

Vanaf je 18^e jaar ben je wettelijk verantwoordelijk voor je eigen geldzaken. Dit kan een uitdaging zijn omdat je vaak nog weinig spaargeld hebt en geen overzicht van alle kosten die op je afkomen. Als je rekeningen niet meer kan betalen of het lastig vindt om verstandig met geld om te gaan, dan kunnen de schulden zich snel opstapelen. Hieronder vind je informatie om te voorkomen dat je in de problemen komt en welke hulp je kan inschakelen als je schulden hebt.

Spaarrekening openen

Regelmatig geld opzij zetten, voorkomt geldproblemen. Met een buffer kun je onverwachte tegenvallers beter opvangen. Als je bijvoorbeeld geld moet terugbetalen aan de Belastingdienst, dan is het fijn om wat spaargeld achter de hand te hebben. Sparen wordt makkelijker als je naast je betaalrekening ook een (gratis) spaarrekening opent. Deze kan je vaak via de app van je eigen bank aanvragen.

Hoeveel geld spaar je per maand?

Nadat je een spaarrekening hebt geopend, kun je beginnen met maandelijks een deel van je inkomsten automatisch over te maken naar je spaarrekening. Iedereen heeft andere inkomsten en vaste lasten, maar er wordt aangeraden om minimaal 10% van je inkomen opzij te zetten. Voor meer informatie over geld en sparen kijk op www.nibud.nl.

Sprek wel met jezelf af dat je geen geld van je spaarrekening afhaalt, anders heeft het weinig zin!

Creëer overzicht

Hieronder vind je een aantal manieren die je kunnen helpen om je geldzaken op orde te krijgen. Kijk wat bij jou past en wat jou kan helpen. Als je niet weet waar je moet beginnen, dan raden we je aan om sowieso een begroting te maken. Inzicht is het halve werk!

🪙 Jaarbegroting

Met een begroting creëer je een overzicht van je inkomsten en uitgaven en weet je of je geld overhoudt of ergens op moet besparen. Het Nibud heeft een Excel bestand gemaakt om je hierbij te helpen. Ga voor een stappenplan naar www.nibud.nl en zoek op het woord 'jaarbegroting'.

🪙 MoneyFit

www.moneyfit.nl is een website over geld voor én door jongeren. Hier vind je de antwoorden op veel financiële vragen en kun je hulp krijgen bij je eigen geldzaken.

🪙 FiKks

Met de app FiKks kan je gratis en anoniem aan de slag met een buddy, bijvoorbeeld voor het maken van betalingsafspraken.

🪙 Tegemoetkomingen

Heb je weinig geld? Dan heb je op je 18^e soms ook recht op tegemoetkomingen en toeslagen (lees hier meer over op pagina 14 en in het hoofdstuk School & studie - pagina 24).

← Schulden

Het is vanaf je 18^e makkelijker om geld te lenen, abonnementen af te sluiten en spullen op afbetaling te kopen, terwijl je er eigenlijk misschien geen geld voor hebt. Soms ontstaan schulden omdat je te weinig verdient om maandelijks rond te komen of omdat je werkloos bent of wordt. De rekeningen blijven wel binnenstromen en zo zijn schulden snel gemaakt. Schulden kunnen zorgen voor stress en verdriet. Misschien maak je je zorgen over je toekomst of kom je niet goed toe aan andere belangrijke dingen zoals school, werk of studie.

Geld lenen

Wij raden je aan om geen geld te gaan lenen als je financieel in de problemen komt. Lenen is altijd een tijdelijke (soms dure) oplossing die ervoor zorgt dat je het grotere probleem in stand houdt. Schulden oplossen kost tijd. Je moet niet alleen je schulden aflossen, maar ook je gedrag veranderen en andere keuzes gaan maken zodat je schulden voortaan kunt voorkomen.

Bureau Krediet Registratie

Als jij een lening afsluit van meer dan €250, dan registreert het Bureau Krediet Registratie (BKR) dit in hun systeem als een positieve registratie. Een telefoonabonnement met toestel is hier een voorbeeld van. Elke nieuwe geldverstrekker kan jouw BKR opvragen en krijgt zo informatie over hoeveel geld je in totaal hebt geleend. Je kunt ook een negatieve registratie krijgen door betalingsachterstanden of betalingsregelingen.

! Een (negatieve) registratie bij het BKR kan (grote) invloed hebben als je in de toekomst geld wil lenen voor bijvoorbeeld een huis of een leaseauto.

Hulp bij schulden

Lukt het je niet meer om je schulden af te betalen? Zoek dan direct hulp! Je staat er niet alleen voor. Laat iemand je helpen bij het treffen van betalingsregelingen, zo voorkom je dat de schuld blijft oplopen. Je kunt altijd aankloppen bij het JIP voor hulp en op pagina 34 & 35 vind je nog meer plekken waar je terecht kunt met (geld)problemen.

Wonen – op kamers gaan

👉 Kamer zoeken - 11 tips

Het zoeken van een kamer kan een behoorlijke klus zijn. Wij hebben 11 tips voor je op een rijtje gezet.

1 Begin op tijd met zoeken!

Het kan wel weken of maanden duren voordat jij een kamer, mansion of veredelde kast hebt gevonden. Begin dus zo snel mogelijk met zoeken.

2 Inschrijven websites

Er zijn heel veel websites waar kamers worden aangeboden, maar hoe weet je nou welke goed en betrouwbaar zijn? Onze ervaring is dat www.kamernet.nl een goede website is (inschrijven is gratis, reageren kost geld). Er zijn vast nog meer websites die betrouwbaar zijn maar check altijd eerst de reviews voordat je inschrijfgeld of iets dergelijks betaald.

3 Deel het overal!

Deel overal dat je een kamer zoekt en herhaal dit totdat je er eentje hebt. Spam je social media en vraag mensen om je bericht te delen. Stuur iedereen die je kent, in de stad of het dorp waar je zoekt, een appje. Misschien heeft je achter-achter-achterneef nog een vriend die weer een klasgenoot heeft die een kamer vrij heeft. You never know!

4 Facebook groepen

Word lid van Facebookgroepen zoals 'Kamer huren in Utrecht' of 'Aangeboden in Amsterdam: kamers en appartementen (huur)'.

5 SSH Student Housing

Ga je studeren? Schrijf je dan in bij deze studenten woningcorporatie. De wachttijd voor een kamer is ongeveer 2 jaar en voor een studio 5 jaar. Inschrijven kost eenmalig €20,- euro. Voor je eerste kamer is 2 jaar wachten natuurlijk te lang, maar de meeste studenten verhuizen tijdens hun studie meerdere keren naar elke keer een fijnere kamer.

6 Settle for less

De tip "settle for less" gaat in het gewone leven niet op maar wat betreft je eerste studentenkamer wél. Ga je wachten op een grote, goedkope kamer, midden in het centrum? Dan heb je waarschijnlijk over 4 jaar nog niets. Ga ergens wonen waar jij je comfortabel voelt. Door alle mensen die je leert kennen, komt jouw droomkamer vanzelf dichterbij.

7 Alleen of samen zoeken

We horen vaak dat vrienden samen een huurhuis zoeken. Dat klinkt makkelijk maar is in de praktijk best lastig. Makelaars zitten vaak niet te wachten op studenten in een huurhuis, ook al staan jouw ouders garant. Daarnaast zijn makelaars erg prijzig. Dus hou niet te veel vast aan samen een plekje zoeken en sta open voor het vinden van een eigen kamer.

8 Legaal huren

Zorg dat je legaal huurt en dat je je kunt inschrijven op dat adres. Als je dat niet doet, kun je ook geen uitwonende studiefinanciering krijgen!

9 Bezichtigen & hospiteren

Er zijn grofweg twee manieren om een kamer te bezichtigen: rechtstreeks via de verhuurder of door te hospiteren bij bewoners.

Verhuurder

Wanneer je een kamer op het oog hebt, neem je contact op met de verhuurder. Vervolgens hoor je of je de kamer mag komen bezichtigen. Als dit het geval is, ga je samen met de verhuurder de kamer bekijken en kunnen beide partijen daarna een beslissing nemen.

Hospiteren

Als je moet hospiteren, dan nodigen de bewoners van het (studenten) huis een aantal mensen uit (soms allemaal tegelijk en soms één voor één) om kennis mee te maken. Je krijgt dan de kamer en het huis te zien en er worden een aantal vragen gesteld. Na de hospiteeravond wordt de nieuwe huisgenoot gekozen en krijg je bericht of je een nieuwe kamer hebt of niet.

10 Controleer je huurcontract & woonruimte

Heb je een kamer gevonden? Gefeliciteerd! Het is wel belangrijk dat je het huurcontract goed doorleest voordat je deze ondertekent. Mochten er gekke dingen in staan, dan kan je dit nog laten aanpassen. Bewaar het contract goed, je weet maar nooit wanneer die van pas komt! Daarnaast is het slim om je nieuwe kamer, voordat je verhuist, goed te controleren op beschadigingen en gebreken. Maak overal foto's van zodat je kunt bewijzen hoe de woning er vóór jou uit zag.

11 WoningNet

Als laatste; schrijf je in bij WoningNet. De wachttijd voor een woning is heel lang, maar dan maak je na je studententijd sneller kans op een betaalbare (sociale) huurwoning. Schrijf je dus direct in als je 18 jaar bent via www.woningnet.nl.

➔ Kosten op kamers gaan

Als je op jezelf gaat wonen komt er financieel van alles op je af. Om goed rond te komen is het verstandig om te weten wat je te wachten staat. Je kunt rekening houden met de volgende maandelijkse kosten als je op kamers gaat:

€ 450	Huur (kamer incl. gas/water/licht/internet)
€ 120	Zorgverzekering
€ 200	Boodschappen
€ 125	Vrije tijd
€ 55	Kleding en schoenen
€ 20	Telefoon
€ 50	Studieboeken en benodigheden
€70	Vervoer (zonder studenten OV-kaart)
<hr/>	
€1090	

Deze kosten zijn een gemiddelde. Je bent dus ongeveer tussen de €900 en €1200 per maand kwijt als je op kamers woont. Hou hier rekening mee als je de overweging maakt om uit huis te gaan.

School & studie

👉 DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

DUO is onderdeel van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voert verschillende onderwijswetten en regelingen uit. Als student of scholier heb je vooral met DUO te maken voor (het aanvragen van) je tegemoetkoming scholieren en je studiefinanciering/studentenreisproduct. Heb je recht op financiële ondersteuning? Dan krijg je maandelijks van DUO het bedrag op je rekening gestort. Als je klaar bent met studeren en je studieschuld moet terugbetalen, gaat dat ook via DUO.

🌐 www.duo.nl

👉 Tegemoetkoming scholieren

Vanaf je 18^e kun je elke maand geld krijgen voor je schoolkosten. Dit heet tegemoetkoming scholieren. Dit is een gift en hoef je dus nooit terug te betalen.

Je hebt recht op tegemoetkoming scholieren als je:

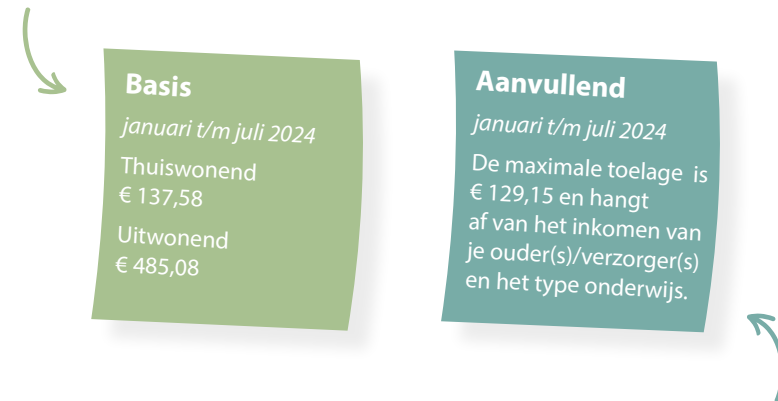
- ✔ tussen de 18 en 30 jaar bent.
- ✔ je een Nederlandse nationaliteit of geldige verblijfsvergunning hebt*.
- ✔ les krijgt op het voortgezet onderwijs, volwassenonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs.

*er zijn uitzonderingen, dus kijk vooral op www.duo.nl wat op jou van toepassing is.

De toegemoetkoming scholieren bestaat uit twee onderdelen: de basistoelage en de aanvullende toelage.

Basistoelage scholieren

De basistoelage is afhankelijk van je woonsituatie: als je uitwonend bent, is de toelage hoger dan wanneer je thuis woont. Woon je niet meer thuis dan moet een ouder/verzorger een verklaring afgeven bij DUO.

Aanvullende toelage scholieren

Als je ouder(s)/verzorger(s) weinig of niet kunnen meebetalen aan je schoolkosten, dan kun je een aanvullende toelage krijgen. Er wordt dan gekeken naar het inkomen van je ouder(s)/verzorger(s) en er wordt rekening gehouden met het aantal kinderen dat ze verzorgen. Vraag deze aanvullende toelage altijd aan. Dit hoef je maar één keer te doen en DUO berekent vervolgens elk jaar of je er recht op hebt.

Aanvragen

Heb je recht op de tegemoetkoming scholieren?

Vraag deze dan aan via DUO. Ben je al met je schooljaar

begonnen en wil je alsnog de tegemoetkoming aanvragen?

Je kunt met terugwerkende kracht je aanvraag indienen tot het einde van het lopende schooljaar (t/m 31 juli). Je kunt geen tegemoetkoming meer krijgen voor een schooljaar dat al voorbij is. Vraag het dus op tijd aan!

← Studiefinanciering

mbo / hbo /
universiteit

Studeren kost geld. Om je te helpen met deze kosten, kun je als student (mbo, hbo en universiteit) studiefinanciering aanvragen bij DUO. Studiefinanciering bestaat uit allemaal verschillende onderdelen. Hoeveel geld je precies kunt ontvangen per onderdeel vind je op www.duo.nl/particulier/studiefinanciering. Hieronder lees je wat elk onderdeel inhoudt.

☉ Basisbeurs

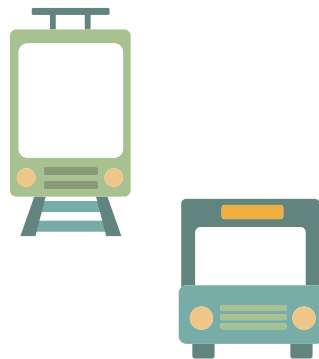
De basisbeurs is een vergoeding die alle studenten kunnen aanvragen. Hoeveel geld je krijgt is afhankelijk van je opleiding (mbo, hbo, universiteit) en of je thuis woont bij je ouders of dat je uitwonend bent. De basisbeurs is afhankelijk van je opleiding een gift of een prestatiebeurs (zie pagina 29).

☉ Aanvullende beurs

Als je ouders/verzorgers weinig of niet kunnen meebetalen aan jouw studie, kun je een aanvullende beurs aanvragen. De hoogte van de aanvullende beurs is afhankelijk van de samenstelling van het gezin waar je uitkomt en het inkomen van je ouder(s)/ verzorger(s). De aanvullende beurs is afhankelijk van je opleiding een gift of een prestatiebeurs (zie pagina 29).

☉ Studentenreisproduct / ov-kaart

Als je een ov-kaart aanvraagt, dan kun je kiezen voor vrij reizen met het openbaar vervoer van maandag t/m vrijdag of vrij reizen in het weekend. Op de momenten dat je geen vrij reizen hebt, kun je wel reizen met korting. Het studentenreisproduct is afhankelijk van je opleiding een gift of een prestatiebeurs (zie pagina 29).

☉ Rentedragende lening & collegegeldkrediet (hbo/universiteit)

Bij DUO kun je geld lenen. Net als bij de bank wordt er over deze lening rente berekend, die per jaar kan verschillen. Door de rente betaal je dus meer terug dan wat je geleend hebt. Je lening plus de rente vormen samen je studieschuld. Je kunt je lening per maand stopzetten of aanpassen. Twee jaar na het einde van je studie begin je met het maandelijks terugbetalen van je studieschuld. Na 15 jaar moet je studieschuld zijn afgelost. Ga je een huis kopen, dan telt je studieschuld mee in de berekening van je hypotheekbedrag. Je lening bij DUO wordt niet geregistreerd bij het Bureau Krediet Registratie (BKR).

☉ Alleenstaande ouder toeslag

Je kunt extra geld krijgen als je naast je opleiding ook een kind verzorgt. Je krijgt deze toeslag als je geen partner hebt en een kind verzorgt dat jonger is dan 18 jaar. Het kan je eigen kind zijn, maar dat hoeft niet. Voorwaarde is dat jij de kinderbijslag voor het kind krijgt of het kind moet op jouw woonadres staan ingeschreven bij de gemeente. Kijk voor alle voorwaarden op www.duo.nl.

Gift, prestatiebeurs of lening

De onderdelen van de studiefinanciering kunnen een gift een prestatiebeurs of een rentedragende lening zijn. Dit is afhankelijk van jouw studiekeuze en wat je aanvraagt. De prestatiebeurs wordt omgezet in een gift als je binnen 10 jaar je diploma haalt. Lukt dit niet, dan moet je het totale bedrag met rente terugbetalen. Op de volgende pagina zie je per onderdeel en per studie hoe dit zit.

- **Basisbeurs**
  - **Gift:** mbo 1 & 2
  - **Prestatiebeurs:** mbo 3 & 4, hbo/universiteit
- **Aanvullende beurs**
  - **Gift:** mbo 1 & 2, mbo 3 & 4 eerste 12 maanden, hbo/universiteit eerste 5 maanden.
  - **Prestatiebeurs:** mbo 3 & 4 na 12 maanden, hbo/universiteit na 5 maanden.
- **Studentenreisproduct / ov-kaart**
  - **Gift:** mbo 1 & 2
  - **Prestatiebeurs:** mbo 3 & 4, hbo/universiteit
- **Rentedragende lening**
  - **Lening:** voor alle studenten
- **Collegegeldkrediet**
  - **Lening:** voor hbo/universiteit
- **Alleenstaande ouder toeslag**
  - **Gift:** mbo 1 & 2
  - **Prestatiebeurs:** mbo 3 & 4, hbo/universiteit

👉 Studeren met een beperking

Ga je studeren maar kun je door je beperking niet werken naast je studie? Dan kun je een studietoeslag aanvragen bij jouw gemeente. Deze toeslag is geen onderdeel van de studiefinanciering van DUO. Meer weten over studeren met een beperking en voorzieningen?

- www.mbotoegankelijk.nl
- www.hogeronderwijstoegankelijk.nl

Omdat je studiefinanciering afhankelijk is van politieke beslissingen, is het slim om www.duo.nl in de gaten te houden voor alle actuele informatie!

👉 Studievertraging (door bijzondere omstandigheden)

Voorziening prestatiebeurs

Mocht je door bijzondere omstandigheden niet of niet binnen 10 jaar je studie kunnen afronden, dan kun je een voorziening prestatiebeurs aanvragen. Voor deze voorziening prestatiebeurs gelden strenge wettelijke voorwaarden. Je kunt geen voorziening prestatiebeurs krijgen als jouw studievertraging het gevolg is van een eigen keuze, hertentamens of stage.

Aanvragen

Jouw studentendecaan of studiebegeleider kan deze voorziening prestatiebeurs voor jou aanvragen. De studentendecaan of studiebegeleider en DUO beoordelen samen of jij voldoet aan de voorwaarden. Kijk voor meer informatie op www.duo.nl.

Wijzigingshulp opleiding

Loop je studievertraging op door 'normale' omstandigheden? Vul dan de 'wijzigingshulp opleiding' in op www.duo.nl.

Stemrecht

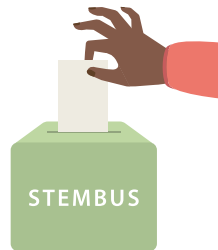
Democratie

Nederland is sinds 1919 een democratie met stemrecht voor iedereen. Anders gezegd betekent democratie dat de macht bij het volk ligt. Nederland heeft ± 17 miljoen inwoners die allemaal een mening hebben over wat er zou moeten gebeuren. Omdat we niet allemaal tegelijk het land kunnen besturen, kiezen we volksvertegenwoordigers. Vanaf je 18^e kun je stemmen op die volksvertegenwoordigers waarvan jij denkt dat zij het beste voor jouw belangen kunnen opkomen.

Verkiezingen

Je kunt stemmen bij de volgende verkiezingen:

- Tweede Kamerverkiezingen
- Provinciale Statenverkiezingen
- Waterschapsverkiezingen
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Europese verkiezingen

Alle verkiezingen vinden plaats om de vier jaar, met uitzondering van de Europese verkiezingen, die zijn om de vijf jaar.

Stemmen

In Nederland mag je vanaf je 18e jaar stemmen. Stemmen is belangrijk, het is dé manier om invloed uit te oefenen op wat jij belangrijk vindt. Om te stemmen heb je een stembiljet nodig, die je twee weken voor de verkiezingen per post ontvangt. Bewaar je stembiljet goed; geen stembiljet betekent niet stemmen! Op het biljet staat waar je mag stemmen en wat je mee moet nemen.

Op wie wil je stemmen?

Vind je het lastig om te kiezen op welke politieke partij je wilt stemmen? Kijk dan op www.stemwijzer.nl. Deze site legt een aantal stellingen aan je voor en vergelijkt jouw standpunten met de standpunten van de politieke partijen. De uitslag laat zien met welke partij je de meeste overeenkomsten hebt.

Donorregister

Orgaandonor worden is een belangrijke beslissing. Donor worden betekent dat je toestemming geeft tot het wegnemen van één of meerdere organen na jouw overlijden. Jouw organen kunnen vervolgens gebruikt worden door middel van transplantatie voor iemand anders.

Je ontvangt vlak na je 18e verjaardag een brief van de overheid met informatie over orgaandonatie en het verzoek een keuze in te vullen. Je hebt vier keuzes.

1. Ja, ik wil donor worden
2. Nee, ik wil geen donor worden
3. Mijn partner of familie beslist
4. Ik wijs iemand aan die beslist

Welke keuze je ook invult, je kan je keuze altijd veranderen. Je keuze kan je per brief of digitaal met je DigiD doorgeven. Als je na de herinneringsbrief geen keuze invult, word je automatisch ingeschreven als donor in het Donorregister.

Wil je hier meer over weten voordat je een keuze maakt? Dan kun je bellen met de Donorinformatielijn via: 0900 - 821 21 66, of check www.donorregister.nl.

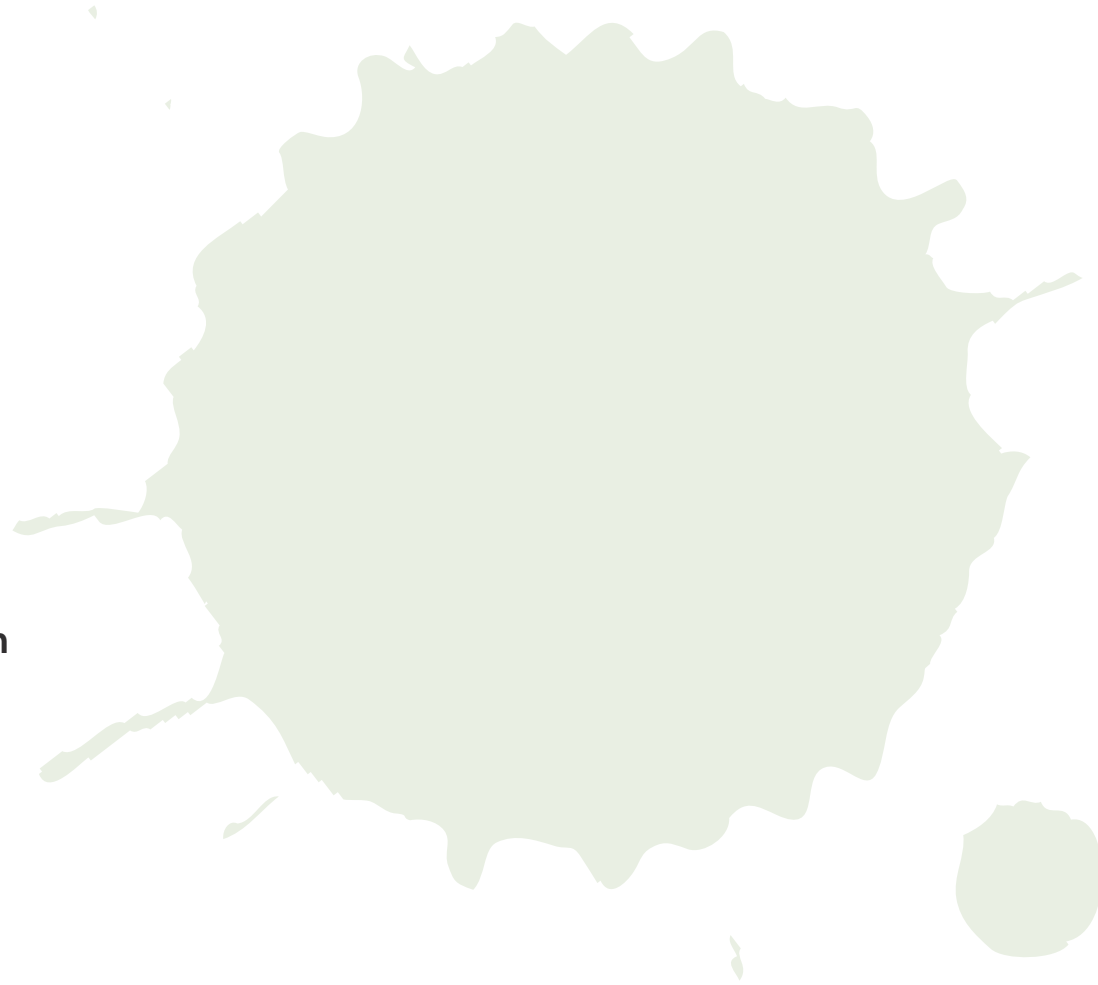

Checklist

← Ruimte voor aantekeningen

- DigiD aanvragen
- Berichtenbox app downloaden
- Zorgverzekering afsluiten
- Andere verzekeringen checken
- Toeslagen aanvragen
- Spaarrekening openen
- Begroting maken - www.nibud.nl
- Aangifte inkomstenbelasting doen
- Inschrijven WoningNet
- Tegemoetkoming scholieren /
studiefinanciering aanvragen
- Studentenreisproduct aanvragen
- Donorregistratie doorgeven

Hulp in jouw omgeving

👉 Jongeren Informatie Punt

Het JIP van Stichting Pulse is er speciaal voor jongeren tussen de 12 en 24 jaar uit gemeente IJsselstein en Lopik. Bij het JIP kun je (anoniem) terecht met al je vragen.

- 📍 **IJsselstein & Lopik**
- 📞 06 - 44 13 22 70 (ma t/m vrij)
- ✉️ jip@stichting-pulse.nl
- 📷 @jipijsselsteinlopi
- 🌐 www.stichting-pulse.nl/jip

👉 Jeugdteam (0 – 18 jaar)

Kinderen en jongeren verdienen het om prettig en veilig op te groeien. Vaak lukt dat op eigen kracht of met hulp van de omgeving. Soms lukt dat niet en is er tijdelijk extra hulp nodig. Dan kun je terecht bij het Jeugdteam.

- 📍 **IJsselstein**
- 📞 030 - 686 99 01
- ✉️ jeugdteam@ijsselstein.nl
- 🌐 www.iijsselstein.nl

👉 Sociaal Team (18+)

Sociaal Team is vergelijkbaar met het Jeugdteam maar dan voor iedereen boven de 18 jaar.

- 📍 **IJsselstein**
- 📞 030 – 765 00 26
- ✉️ sociaalteam@ijsselstein.nl
- 🌐 www.iijsselstein.nl

- 📍 **Lopik**
- 📞 0348 - 55 99 55 (ma t/m vrij van 9:00 - 12.30 uur)
- ✉️ sociaalteam@lopi.nl
- 🌐 www.lopi.nl/het-sociaal-team

👉 Financiën op Orde

Hulp nodig bij jouw administratie? Heb je schulden of andere financiële problemen? Wil je weten waar je recht op hebt of wat je moet regelen als je inkomen of leefsituatie verandert? Neem dan gratis contact op met Financiën op Orde van Stichting Pulse.

- 📍 **IJsselstein & Lopik**
- 📞 030 - 68 68 030
- ✉️ financien-op-orde@stichting-pulse.nl
- 🌐 www.stichting-pulse.nl/financien-op-orde

👉 Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) jongerenloket

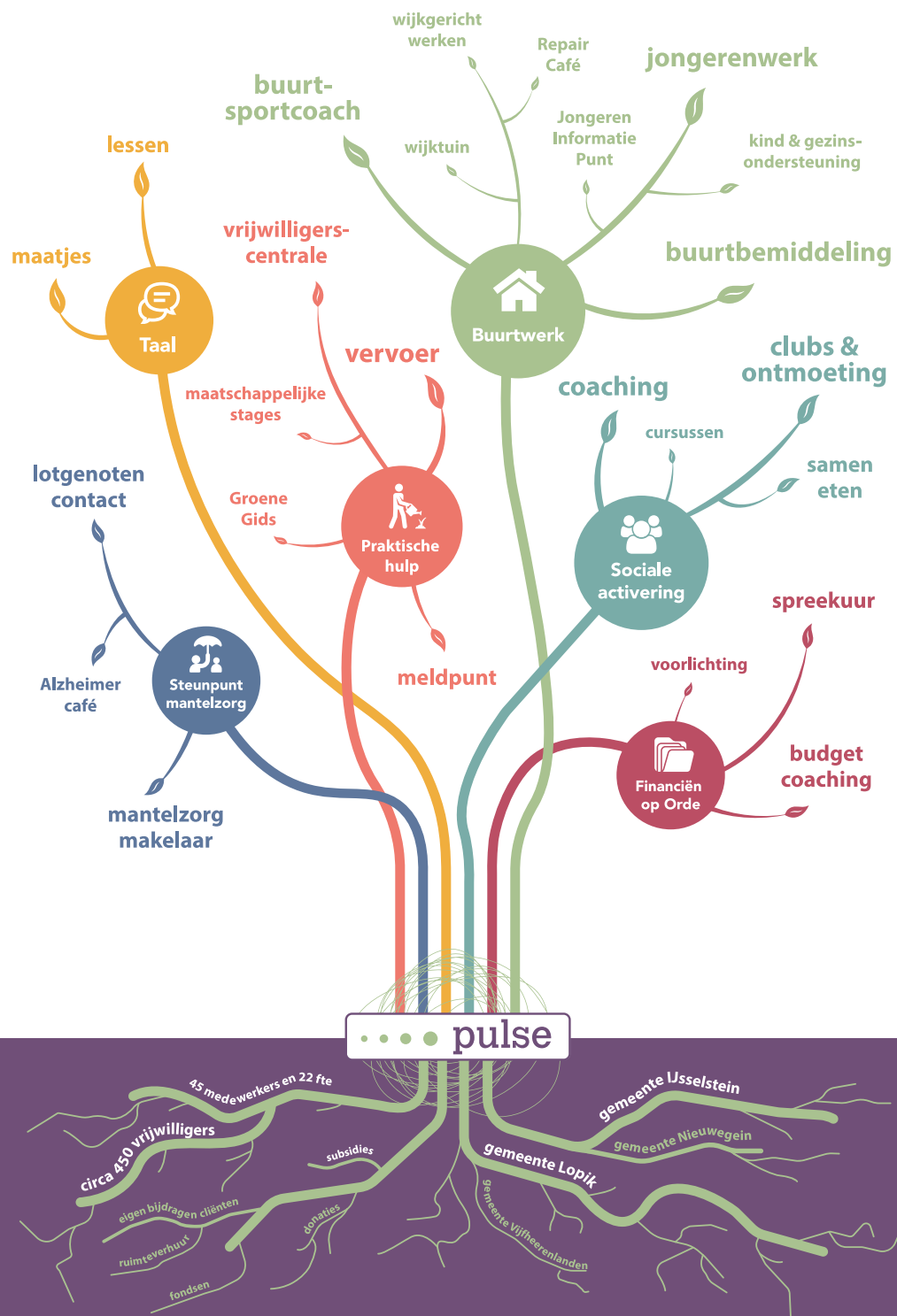
Woon je in gemeente Houten, IJsselstein, Lopik of Nieuwegein? Dan kun je bij WIL terecht voor een tijdelijke bijstandsuitkering, begeleiding naar werk, hulp bij schulden en financiële ondersteuning.

- 📍 **IJsselstein / Lopik / Houten / Nieuwegein**
- 📞 030 - 70 22 300 (ma t/m do van 13:00 - 16:00 uur)
- ✉️ jongerenloket@wil-lekstroom.nl
- 🌐 www.wil-lekstroom.nl

👉 Kwikstart (online)

Voor meer online informatie over alle onderwerpen rondom 18 jaar worden, kun je kijken op 🌐 www.kwikstart.nl.

Jongeren Informatie Punt is onderdeel van welzijnsorganisatie Stichting Pulse - IJsselstein & Lopik.

✉ info@stichting-pulse.nl

☎ 030 - 686 80 30

🕒 maandag t/m vrijdag
van 8:30 - 17:00 uur

🌐 www.stichting-pulse.nl

📷 stichting_pulse

✉ jip@stichting-pulse.nl

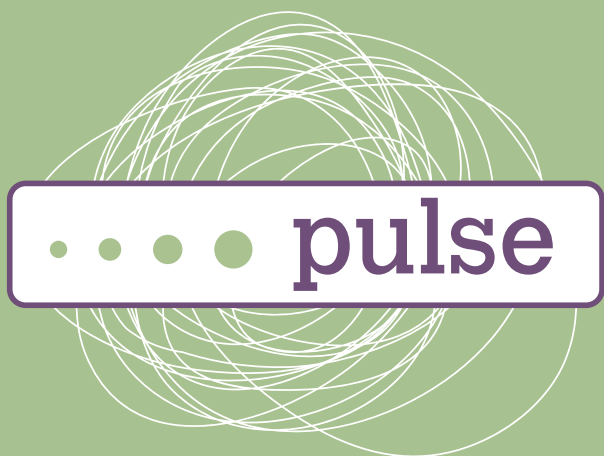
☎ 06 - 44 13 22 70

🕒 maandag t/m vrijdag
van 8:30 - 17:00 uur

🌐 www.stichting-pulse.nl/jip

📷 jipijsselsteinlopi

Deze folder is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Aan wijzigingen of onjuistheden kunnen geen rechten worden ontleend.

Stichting Pulse, sterk in welzijn!